

آشنایی با پایگاه اطلاع رسانی سراسر اسلامی

امیرحسین شرافت

۱- شبکه جهانی اینترنت
بستر اصلی آرایه محصولات پارسا، از طریق وب
سایت islamicdatabank.com
است.
در پایگاه مذکور در حال حاضر بیش از پنجاه هزار
رکورد اطلاعاتی شامل کتاب، مقاله و پایان نامه در
موضوعات اسلامی وجود دارد. این اطلاعات شامل
اطلاعات کتابشناسی، نمایه و چکیده و تصویر
روی جلد هر اثر است.
با توجه به اطلاع رسانی فراملی پایگاه پارسا،
سایت مذکور به سه زبان طراحی شده و کلیه
اطلاعات به زبان های، فارسی، عربی و انگلیسی
ارایه می شود.

۲- محصولات مکتوب:
سلسله آثار مرجع:

مؤسسه پارسا در نخستین سال تأسیس، کارنامه
منابع اسلامی ایران در سال هزار و سی صد و هفتاد
و هشت را با عنوان مرجع هفتاد و هشت منتشر
کرد. در این کتاب دوجلدی و با قطع رحلی،
اطلاعات کتابشناسی پنج هزار و چهارصد و سی و
پنج عنوان از منابع اسلامی در دو بخش
ماخذشناسی و چکیده نویسی سامان یافته است.
انتشار آثار مرجع با عرضه مرجع هفتاد و نه و مرجع
دوهزار در دومین سال فعالیت پارسا پی گیری شد.
در مرجع هفتاد و نه اطلاعات مربوط به نه هزار
عنوان از منابع اسلامی اعم از کتاب، مقاله و
پایان نامه آمده است. در مرجع هفتاد و نه ارتباطات
مختلف آثار به یکدیگر نشان داده شده است، به
عنوان مثال اگر کتاب یا مقاله ای دارای شرح،
ترجمه، نقد و توصیف و تصحیح باشد، در ذیل اثر
با شماره ای ارجاعی به آن اشاره می شود.

در کتاب های چند جلدی، پس از ذکر مشخصات
جلد اول، مشخصات متمایز جلد های دیگر مثل:
تعداد صفحه، عنوان فرعی و شابک، ذکر شده
است.

مرجع دوهزار، کارنامه کتاب اسلامی جهان در سال
هزار و نهصد و نود و هفت تا دوهزار و یک است و
نمادی از فعالیت های بین المللی این مؤسسه
است.

در مرجع دوهزار اطلاعات مربوط به پنج هزار کتاب
اسلامی آمده است، در تدوین این کتابشناسی از
استانداردها و تجربه های جهانی در
اصطلاح نامه نویسی و نمایه سازی استفاده شده
است.

در بخش پدید آورندگان تمامی افرادی که دارای
نقش بوده اند، معرفی شده اند و تنها به نویسنده
اکتفا نشده است.

کتاب های معرفی شده در مرجع دوهزار، کتب
منتشر شده در حوزه کشورهای عربی، اروپایی،
امریکا و جنوب شرقی آسیا است که به یکی از

پایگاه اطلاع رسانی سراسر اسلامی (پارسا) در
سال هزار و سی صد و هفتاد و نه تأسیس شد. این
مؤسسه به اطلاع رسانی و آرایه خدمات در زمینه
منابع و آثار اسلامی و موضوعات گوناگون مرتبط با
جهان اسلام می پردازد. پارسا به عنوان پیشگام
نشر الکترونیکی متون اسلامی و توزیع کننده
جهانی آثار و تحقیقات اسلامی، می تواند تا حد
زیادی خلأ فقدان یک نظام اطلاع رسانی جامع و
ثبت شده را برطرف نماید.

برای آشنایی بیشتر به معرفی این مؤسسه و
محصولات آن می پردازیم.

بستر اصلی خدمات پارسا روی اینترنت است.
در این مؤسسه تمام آثار و تحقیقات اسلامی تحت
یک نظام خاص در اختیار پژوهشگران قرار
می گیرد. ابتدا در بخش «ماخذشناسی آثار
اسلامی» مشخصات کتاب شناختی آن اثر شامل:
نام اثر، تعداد جلد، تعداد صفحات، عکس روی
جلد و... استخراج می گردد. در این مرحله، کلیه آثار
اسلامی صرف نظر از قابلیت پژوهش داشتن یا
نداشتن، معرفی می شوند.

آن دسته از آثار اسلامی نیز که براساس ارزیابی
کمیته علمی، جنبه پژوهشی و تحقیقاتی داشته
باشند، چکیده ای از آن تهیه می شود که پس از
ترجمه و ویرایش به سه زبان فارسی، عربی و
انگلیسی در اختیار پژوهشگران و محققان قرار
می گیرد.

با توجه به تورم اطلاعات و برای سهولت دسترسی
به منبع مورد نظر، این مؤسسه، اقدام به طراحی و
تدوین اصطلاح نامه ویژه علوم اسلامی کرده است.
در این اصطلاح نامه شانزده موضوع اصلی و
هزاران شاخه فرعی برای علوم اسلامی تعریف
شده است.

سرشاخه های اصلی عبارت است از: اخلاق،
ادبیات، اقتصاد و بازرگانی، تاریخ و جغرافی،
جامعه شناسی، حدیث، حقوق، روان شناسی و علوم
تربیتی، شخصیت شناسی، عرفان و تصوف، علوم
سیاسی، علوم طبیعی و ریاضی، فقه و اصول،
فلسفه و منطق، قرآن و علوم قرآنی، کلام، کلیات و
هنر.

اصطلاح نامه مزبور به صورت درختی طراحی شده
و دارای انعطاف لازم و قابلیت جرح و تعدیل در
شاخه هاست.

مؤسسه پارسا علاوه بر فعالیت پژوهشی و
اطلاع رسانی آثار و تألیفات داخلی، تلاش
گسترده ای را برای جمع آوری آثار و منابع اسلامی
در سطح جهان آغاز نموده است و از این جهت
طیف وسیعی از تحقیقات و پژوهش های بین
المللی را در بر می گیرد.

□ خدمات و محصولات:

خدمات و محصولات این مؤسسه از سه طریق
ارایه می شود:

مهدی توکلیان

بهبشت تبلی

کسانی که مدعی پیروی از امام معصوم هستیم، چه مقدار توانسته‌ایم با اعمال و رفتارمان موجب خشنودی و رضایت مولایمان را فراهم کنیم؟ شاید نهم ربیع‌الاول فرصت مناسبی باشد برای تجدید عهد و بیعت با مولای غریبی که نهان از چشم‌های مادی ماست. شاید این روز، زمان مناسبی باشد برای تجدید عهد انتظاری آگاهانه و عاشقانه.

□ از دیرباز تاکنون نخبه‌ترین مدیحه‌سرایان دینی، مرثیه‌گویان عرفانی، واعظان دینی و بزرگان اخلاقی ما را به انتظاری آگاهانه فراخوانده‌اند، به انتظار آمدن خورشیدی که از مکه طلوع می‌کند و کعبه حاجات یاران می‌شود. می‌دانیم که همه‌جا پر از جلوه نور و حضور امامی است نهان از نظر ما، صاحب امری که آنچه در دایره کون و مکان است، از حکم او بیرون نبوده و نیست. انتظار فرج و اعتقاد به ظهور و پیروزی نهایی، فلسفه تاریخی بقای شیعه در طول تاریخ اسلام می‌باشد و یکی از رموز مقاومت شیعیان در مقابل ستمگران و مخالفان اهل بیت به شمار می‌رود.

شاید تنها همین باریقه «امید» و «انتظار» است که مذهب شیعه را در میان مذاهب دیگر جهان، زنده و پویا نگاه داشته است.

در روایاتی از ائمه معصومین (علیهم‌السلام)، به این مطلب اشاره شده است که در غیبت طولانی، گروهی با اخلاص، انتظار فرج می‌کشند و دست از سودای خود در قول و عمل بر نمی‌دارند. این گروه با اخلاص، تسلیم پرورگار خویشند و در غیبت و ظهور، نجات پیدا می‌کنند. سعادت از آن کسانی است که در غیبت و حضور تسلیم خدایند، آنان عارفانه‌ترین عبادت‌ها و عاشقانه‌ترین نیایش‌ها را برگزیده‌اند و به انتظار نشسته‌اند تا آن وجودی بی‌مانند بیاید. آنان به این یقین رسیده‌اند که زندگی در زمان حضرت، زندگی نیست که بهشت ابدی است.

□ گرفتار بودن به دنیا و امور آن قدر ذهن و فکر ما انسان‌ها را به خود مشغول نموده که خیلی وقت‌ها یادمان می‌رود در دورانی زندگی می‌کنیم که امامی زنده، ناظر بر رفتار و کردار ماست. جاذبه‌های کاذب دنیا، بر شدت این وابستگی‌ها می‌افزاید و نمی‌گذارد انسان بیشتر به فکر مسایل اخروی و معنوی خود باشد.

علاقه‌های پست مادی، گرایش به زندگی سطحی آن قدر زندگی‌ها را روزمره ساخته، که اگر رسانه‌هایی چون صدا و سیما و مطبوعات نبود، خیلی از همین مناسبت‌های عمومی را نیز فراموش می‌کردیم، چه رسد به مناسبت‌های خاصی چون «نهم ربیع‌الاول».

□ بعد از سپری شدن ماه‌های محرم و صفر (ماه‌های گریه و عزای سیدشیدان، حسین بن علی (علیه‌السلام) و خاندان پاک و مطهرش) ماه ربیع‌الاول از راه می‌رسد. ماه ربیع‌الاول، ماه شادی و سرور است. ماهی است که عید بزرگ آل محمد (علیهم‌السلام) در آن واقع شده است. آنچه بر اهمیت این ماه می‌افزاید نهمین روز از ماه ربیع‌الاول است، روزی که باید در ذهن مسلمانان به ویژه شیعیان پایدار بماند.

«نهم ربیع‌الاول» هر سال، یادآور آغاز امامت آخرین پیشوای شیعیان و موعود تمامی ادیان الهی و جوامع بشری است، این روز، روز طلوع ولایت خورشید پنهان امامت حضرت موعود (عج) است.

«نهم ربیع‌الاول» سالروز امامت مردی از خاندان رسول است که پیشوایی دادگستر و برگزیده است.

□ نهم ربیع‌الاول؛ آغازین روز امامت مردی از خاندان رسالت با منصب خلیفه الهی است. هدایتگر جهان انسانی است، که وارث خلافت الهی در زمین است.

موعودی که خداوند عزوجل رسیدنش را به تمامی امت‌ها توید داده است. با حضور او جهانی کران تا کران داد و دادگری پدید خواهد آمد.

□ نهم ربیع‌الاول می‌آید و می‌رود. زمان به راحتی از مقابل ما می‌گذرد. اما ما به عنوان «شیعه» و به عنوان

زبان‌های عربی، انگلیسی، فرانسه و آلمانی منتشر شده‌اند.

این کتاب، کاتالوگ اولین نمایشگاه تخصصی کتاب‌های اسلامی است که در قم برگزار شد. کتاب‌شناسی جهانی علوم قرآنی:

این کتاب‌شناسی توصیفی و موضوعی در دو بخش قرآن و علوم قرآنی و معارف قرآنی تدوین شده است.

در بخش اول: منابعی که در زمینه تفسیر و ترجمه، نسخ و منسوخ، محکم و متشابه، اعجاز قرآنی، قسم‌ها و مثل‌ها، اوصاف قرآن و تألیفات جدید قرآن پژوهی است، معرفی شده است.

در بخش معارف قرآنی، کتاب‌هایی که درباره موضوعات و مفاهیم قرآنی تألیف شده است؛ مانند: منابعی که به اخلاق قرآنی پرداخته‌اند، یا منابع فقهی، فلسفی و کلامی که درباره قرآن نگارش یافته معرفی شده است. در کتاب‌شناسی علوم قرآنی، به معرفی توصیفی کتاب‌ها در حد یک شناخت اجمالی پرداخته شده است، تا تصویری از مطالب کلی کتاب در ذهن ترسیم کند. در این کتاب‌شناسی نه هزار و پانصد عنوان کتاب معرفی شده است.

فصل‌نامه کتاب‌های اسلامی:

این نشریه با هدف معرفی کتاب‌های اسلامی منتشر شده ایران و جهان با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در پایان هر فصل منتشر می‌شود. فصل‌نامه کتاب‌های اسلامی هم‌زمان به سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی منتشر می‌گردد. این فصل‌نامه در دو بخش مقالات و کتاب‌شناسی آثار اسلامی تهیه می‌شود. مقالات در حوزه‌های اطلاع‌رسانی اسلامی است و کتاب‌شناسی شامل: مأخذشناسی، چکیده و نمایه هر اثر است.

هفت فهرست‌واره عناوین، پدیدآورندگان، ناشران، الفبایی موضوعات، کد دیویی، کد کنگره و فهرست‌واره عناوین به لاتین، یافتن منابع را ساده‌تر می‌سازد.

فصل‌نامه کتاب‌های اسلامی دارای سایت اینترنتی به آدرس www.i-b-q.com است.

۳- محصولات نرم‌افزاری:

مؤسسه پارسا تاکنون سه لوح فشرده که همان کتاب‌شناسی‌های مرجع است، با عنوان مرجع هفتاد و هشت، مرجع هفتاد و نه و مرجع دوهزار عرضه کرده است.

طرح‌های در دست اجرا:

این مؤسسه طرح‌هایی از قبیل کتاب‌شناسی مهدویت، مرجع‌شناسی اسلامی، کتاب‌شناسی مقالات دایرةالمعارف، کتاب‌شناسی منابع اسلامی بیست و پنج ساله جمهوری اسلامی ایران و بانک‌های ده‌گانه اطلاعات اسلامی را در دست اجرا دارد.